

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **98619** (13) **U**
(51) МПК (2015.01)
A61B 10/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2015 01152	(72) Винахідник(и): Глушак Альона Анатоліївна (UA)
(22) Дата подання заявки: 12.02.2015	(73) Власник(и): ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М.І. ПИРОГОВА,
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 27.04.2015	вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, 21018 (UA)
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 27.04.2015, Бюл.№ 8	

(54) СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ ТРАНСВЕРЗАЛЬНИХ ТА САГІТАЛЬНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЗУБНОЇ ДУГИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ОСОБЛИВОСТЕЙ ОДОНТОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ХЛОПЧИКІВ І ДІВЧАТОК ІЗ РІЗНИМИ ТИПАМИ ОБЛИЧЧЯ

(57) Реферат:

Спосіб визначення трансверзальних та сагітальних характеристик зубної дуги в залежності від особливостей одонтометричних показників хлопчиків і дівчаток із різними типами обличчя, на основі вивчення комплексу кефалометричних та одонтометричних показників проводять покроковий регресійний аналіз і створюють математичні моделі визначення трансверзальних та сагітальних характеристик зубної дуги.

UA 98619 U

Корисна модель належить до медицини, а саме до стоматології та антропології і стосується моделювання трансверзальних та сагітальних характеристик зубної дуги у хлопчиків і дівчаток із різними типами обличчя, на підставі ґрунтовного вивчення комплексу одонтометричних та кефалометричних показників.

5 В останні десятиріччя в медицині значно зріс інтерес до вивчення проблеми співвідношення загальної, приватної та локальної конституції людини. При цьому приватна конституція розглядається як основний розділ морфологічної антропології, що є теоретичною базою для усіх областей профілактичної медицини. Локальна конституція у практичній стоматології представлена кефалометричними параметрами лицьового відділу черепа, котрі необхідно
10 враховувати при підборі й постановці зубів в повних знімних протезах [Проффит У.Р. Современная ортодонтия / У.Р. Проффит / пер. с англ.; под ред. Л.С. Персина. - М.: МЕДпресс-информ, 2006. - 560 с]. Удосконалення методів діагностики та лікування різноманітних стоматологічних захворювань і протезування зубів на сучасному етапі неможливо без антропологічного підходу.

15 Відомостей про дослідження, в яких розглядалися методи визначення трансверзальних та сагітальних характеристик зубної дуги в залежності від особливостей одонтометричних показників хлопчиків і дівчаток із різними типами обличчя, як в Україні, так і за її межами, нами не знайдено.

Прототип способу, що пропонується, невідомий.

20 В основу корисної моделі "Спосіб визначення трансверзальних та сагітальних характеристик зубної дуги в залежності від особливостей одонтометричних показників хлопчиків і дівчаток із різними типами обличчя" поставлена задача шляхом вивчення кефалометричних та одонтометричних показників а також використання математичного апарата і статистичних моделей розробити адекватний підхід до здійснення оцінки та визначення нормативних
25 параметрів зубних дуг для хлопчиків і дівчаток із різними типами обличчя.

Поставлена задача вирішується способом, в якому згідно з корисною моделлю визначають комплекс одонтометричних та кефалометричних показників, проводять покроковий регресійний аналіз і створюють математичні моделі визначення індивідуальних нормальних метричних трансверзальних та сагітальних характеристик зубних дуг.

30 Статистична модель, що надає можливість визначити індивідуальні нормальні метричні характеристики зубних дуг у хлопчиків та дівчаток в залежності від типу обличчя, має наступний вигляд:

для хлопчиків з дуже широким обличчям:

35 SHZR_4_3=9,92+2,72-S_21+1,03-MDRZ_46-0,89-VR_36_4,
SHZR_6_3=47,3-2,65-VR_43_1+2,10-VR_33_1+1,00-S_21,
DL_C=-14,5+3,97-MDRZ_23-2,49-MDRZ_15+0,82-VR_43_2,
DL_F=-4,77+3,47-MDRZ_23-0,86-VR_45_1,

для дівчаток з дуже широким обличчям:

40 SHZR_4_3=14,2-1,78-VR_34_2+2,45-S_15+2,36-MDRZ_23-1,42-S_14,
SHZR_6_3=38,7-3,22-VR_34_2+5,39-MDRZ_42-2,76-S_12+1,68-VR_45_2,
DL_C=-4,45+0,83-S_32+0,68-S_26-0,41-VR_26_2+0,31-VR_44_1,
DL_F=2,20+1,92-S_32+0,32-VR_32,

для хлопчиків з широким обличчям:

45 SHZR_4_3=36,0+4,88-MDRZ_41-3,46-MDRZ_26+1,33-VR_43_1-1,49-VR_34_2+1,16-VR_46_2,
SHZR_6_3=36,8+3,22-VR_14_1-1,99-VR_36_4-1,08-VR_15_2-1,11-VR_26_1+1,46-MDRZ_33,
DL_C=-2,89+1,26-S_21+0,54-VR_23_2+0,69-VR_36_2-0,57-S_25,
DL_F=-1,51+1,60-VR_16_4+1,83-MDRZ_11-1,60-MDRZ_32+0,77-S_32,

для дівчаток з широким обличчям:

50 SHZR_3_2=17,8+4,61-S_15-2,31-MDRZ_46-0,93-VR_34_2,
SHZR_4_2=2,87+3,31-VR_16_1+3,68-VR_34_1-2,71-VR_24_1+2,23-MDRZ_22,
DL_F=-5,27+1,88-S_24-1,64-VR_16_3+2,69-VR_26_2-1,20-VR_13_2+1,09-MDRZ_46,
DL_C=-6,13+0,88-MDRZ_44-1,66-VR_16_3+1,43-VR_26_2+1,08-MDRZ_46,

для хлопчиків з середнім обличчям:

55 SHZR_4_3=55,3+1,77-VR_11-2,25-MDRZ_44-4,57-MDRZ_15+1,56-VR_13_1,
SHZR_6_3=69,7+5,93-VR_44_2-5,27-MDRZ_43-1,47-VR_33_2+2,49-VR_35_2,
DL_C=-2,74+1,20-MDRZ_34+1,34-VR_35_2-0,65-S_26+0,91-MDRZ_31,
DL_F=-0,54+1,93-VR_45_2+0,49-VR_36_4+1,14-MDRZ_34,

для дівчаток з середнім обличчям:

60 SHZR_4_3=19,3+1,72-VR_25_1+0,87-MDRZ_21,
SHZR_6_3=16,8+1,69-MDRZ_13+1,39-MDRZ_14+1,30-MDRZ_22,

DL_C=1,63+1,94-MDRZ_31-1,02-VR_25_1+0,87-VR_45_1-0,70-VR_46_3,
DL_F=3,17+5,31-MDRZ_32-1,94-MDRZ_45-0,70-VR_46_4,
де:

- 5 DL_C - іклова сагітальна відстань верхньої щелепи, відстань між різцевою точкою та точкою утвореною перехрестям лінії, що проходить через верхівки ікл та центральною сагітальною лінією верхньої щелепи (мм);
- DL_F - премолярна сагітальна відстань верхньої щелепи, відстань між різцевою точкою та точкою утвореною перехрестям лінії, що проходить через премолярні точки Пона та центральною сагітальною лінією верхньої щелепи (мм);
- 10 MDRZ_11 - мезіодистальний розмір 11-го зуба;
MDRZ_13 - мезіодистальний розмір 13-го зуба;
MDRZ_14 - мезіодистальний розмір 14-го зуба;
MDRZ_15 - мезіодистальний розмір 15-го зуба;
MDRZ_21 - мезіодистальний розмір 21-го зуба;
- 15 MDRZ_22 - мезіодистальний розмір 21-го зуба;
MDRZ23 - мезіодистальний розмір 23-го зуба;
MDRZ_26 - мезіодистальний розмір 26-го зуба;
MDRZ_31 - мезіодистальний розмір 31-го зуба;
MDRZ_32 - мезіодистальний розмір 32-го зуба;
- 20 MDRZ_33 - мезіодистальний розмір 33-го зуба;
MDRZ_34 - мезіодистальний розмір 34-го зуба;
MDRZ_41 - мезіодистальний розмір 41-го зуба;
MDRZ_42 - мезіодистальний розмір 42-го зуба;
MDRZ_43 - мезіодистальний розмір 43-го зуба;
- 25 MDRZ_44 - мезіодистальний розмір 44-го зуба;
MDRZ_45 - мезіодистальний розмір 45-го зуба;
MDRZ_46 - мезіодистальний розмір 46-го зуба;
S_12 - губно-піднебінний розмір 12-го зуба;
S_14 - губно-піднебінний розмір 14-го зуба;
- 30 S_15 - губно-піднебінний розмір 15-го зуба;
S_21 - губно-піднебінний розмір 21-го зуба;
S_24 - губно-піднебінний розмір 24-го зуба;
S_25 - губно-піднебінний розмір 25-го зуба;
S_26 - губно-піднебінний розмір 26-го зуба;
- 35 S_32 - губно-піднебінний розмір 32-го зуба;
SHZR_3_2 - відстань між верхівками 13-го та 23-го зубів;
SHZR_4_2 - відстань між верхівками 14-го та 24-го зубів;
SHZR_4_3 - відстань між фісурами 14-го та 24-го зубів (відстань між премолярними точками за Поном);
- 40 SHZR_6_3 - відстань між фісурами 16-го та 26-го зубів (відстань між молярними точками за Поном);
VR_11 - вертикальний розмір 11-го зуба;
VR_13_1 - вертикальний розмір губної поверхні 13-го зуба;
VR_13_2 - вертикальний розмір піднебінної поверхні 13-го зуба;
- 45 VR_14_1 - вертикальний розмір щічного вістря 14-го зуба;
VR_15_2 - вертикальний розмір піднебінного вістря 15-го зуба;
VR_16_1 - вертикальний розмір дальнощічного вістря 16-го зуба;
VR_16_3 - вертикальний розмір ближньопіднебінного вістря 16-го зуба;
VR_16_4 - вертикальний розмір дальнопіднебінного вістря 16-го зуба;
- 50 VR_23_2 - вертикальний розмір піднебінної поверхні 23-го зуба;
VR_24_1 - вертикальний розмір щічного вістря 24-го зуба;
VR_25_1 - вертикальний розмір щічного вістря 25-го зуба;
VR_26_1 - вертикальний розмір дальнощічного вістря 26-го зуба;
VR_26_2 - вертикальний розмір ближньощічного вістря 26-го зуба;
- 55 VR_32- вертикальний розмір 32-го зуба;
VR_33_2 - вертикальний розмір язикової поверхні 33-го зуба;
VR_34_1 - вертикальний розмір щічного вістря 34-го зуба;
VR_34_2 - вертикальний розмір язикового вістря 34-го зуба;
VR_35_2 - вертикальний розмір язикового вістря 35-го зуба;
- 60 VR_36_2 - вертикальний розмір ближньощічного вістря 36-го зуба;

- VR_36_4 - вертикальний розмір дальньогоязикового вістря 36-го зуба;
 VR_43_1 - вертикальний розмір губної поверхні 43-го зуба;
 VR_43_2 - вертикальний розмір язикової поверхні 43-го зуба;
 VR_44_1 - вертикальний розмір щічного вістря 44-го зуба;
 5 VR_44_2 - вертикальний розмір язикового вістря 44-го зуба;
 VR_45_1 - вертикальний розмір щічного вістря 45-го зуба;
 VR_45_2 - вертикальний розмір язикового вістря 45-го зуба;
 VR_46_2 - вертикальний розмір ближньощічного вістря 46-го зуба;
 VR_46_3 - вертикальний розмір ближньогоязикового вістря 46-го зуба;
 10 VR_46_4 - вертикальний розмір дальньогоязикового вістря 46-го зуба.

Спосіб здійснюється таким чином. На попередньому етапі згідно з запропонованим підходом на попередньому етапі здійснення визначення індивідуальних трансверзальних та сагітальних характеристик зубної дуги проводять кефалометричне та одонтометричне дослідження хлопчиків та дівчаток із ортогнатичним прикусом.

- 15 -Одонтометричні дослідження - проводилися на спеціально-виготовлених діагностичних моделях із супер-гіпсу (Convertin Hart, type IV фірми Spofa-Dental) та звичайного стоматологічного гіпсу (Г-16). Вимірювання проводились модифікованим штангенциркулем з точністю 0,1 мм. При вимірюваннях враховувались рекомендації В.В. Гончарова з співавт. (1998) та А.А. Зубова (1968). Визначали мезіодистальні, вертикальні та вестибуло-оральні розміри зубів. Окремо для перших великих кутніх зубів і малих кутніх зубів визначали відстані між основними вістрями. Вимірювання геометричних параметрів верхньощелепної зубної дуги проводили у сагітальній вертикальній та трансверзальній площинах (Ужумецкене І.І., 1970; Хорошилкина Ф.Я., 1999).

- 25 -кефалометричні дослідження для їх проведення використовувалися загально прийняті антропометричні точки (Головко Н.В, 2003). Вимірювання кефалометричних розмірів проводили м'якою сантиметровою стрічкою та великим циркулем із шкалою в натуральну величину системи Мартіна. Для визначення типу обличчя використовували морфологічний індекс Гарсона - відношення морфологічної довжини обличчя (МДО), яка визначається довжиною прямої відстані від точки назіон до точки гнатіон, до ширини лиця (ШЛ), яка визначається (відстань між виличними точками). (Головко Н.В, 2003). При значеннях індексу до 78,9 хлопчиків і дівчаток відносили до групи з дуже широким обличчям; від 79,0 до 83,9 - до групи з широким обличчям; від 84,0 до 87,9 - до групи із середнім обличчям; від 88,0 до 92,9 - до групи із вузьким обличчям; від 93,0 і більше - до групи з дуже вузьким обличчям.

- 35 Для статистичної обробки отриманих результатів та побудови математичних моделей використовували статистичний пакет "STATISTICA 6.1". На завершальному етапі для розробки математичних моделей для визначення індивідуальних трансверзальних та сагітальних характеристик зубної дуги застосовували методику прямого покрокового регресійного аналізу, який не вимагає наявності лінійного зв'язку між перемінними величинами та нормального розподілу залишків. При проведенні прямого покрокового регресійного аналізу нами були визначені наступні умови: перша - кінцевий варіант моделі повинен мати коефіцієнт детермінації (R^2) не менше 0,50, тобто точність опису ознаки, що моделюється - не менша 50 %; друга - значення F-критерію не менше 2,5; третя - кількість вільних членів, що включаються до моделі повинна бути, по можливості, мінімальною. Використання запропонованого підходу надає можливість визначення індивідуальних нормальних трансверзальних та сагітальних характеристик зубної дуги з урахуванням типу обличчя та адекватно вирішувати завдання індивідуальної діагностики та лікування зубощелепних аномалій.

Приклад 1.

- 50 Визначити індивідуальне нормальне значення показника премолярної відстані за Поном (SHZR_4_3) у дівчини К., яка має наступні параметри: морфологічну довжину обличчя (МДО) - 115 мм, ширина лиця (ШЛ) - 135 мм, вертикальний розмір щічного вістря 25-го зуба (VR_25_1) - 5.5 мм, - мезіодистальний розмір 21 (MDRZ_21) - 8 мм.

Рішення:

1. Відповідно до формули Гарсона, визначаємо тип обличчя дівчини К.

МДО:ШЛ*100=115мм:135мм*100=85

- 55 Згідно визначенню, отриманий індекс дозволяє віднести дівчину К до осіб із середнім типом обличчя.

2. Для визначення показника премолярної відстані за Поном (SHZR_4_3), використовуючи запропонований спосіб, розрахунок необхідного показника проводимо використовуючи наступну формулу для дівчат з середнім обличчям:

$SHZR\_4\_3=19,3+1,72*VR\_25\_1+0,87*MDRZ\_21=19,3+1,72*5,5+0,87*8=19,3+1,72*5,5+0,87*8=19,3+9,46+6,96=35,72.$

Висновок: для дівчини К., індивідуальним нормальним показником премолярної відстані за Поном буде величина 35,72 мм.

5

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб визначення трансверзальних та сагітальних характеристик зубної дуги в залежності від особливостей одонтометричних показників хлопчиків і дівчаток із різними типами обличчя, при якому визначають комплекс кефалометричних та одонтометричних показників проводять покрововий регресійний аналіз і створюють математичні моделі визначення трансверзальних та сагітальних характеристик зубної дуги:

для хлопчиків з дуже широким обличчям:

15 $SHZR\_4\_3=9,92+2,72*S\_21+1,03*MDRZ\_46-0,89*VR\_36\_4,$
 $SHZR\_6\_3=47,3-2,65*VR\_43\_1+2,10*VR\_33\_1+1,00*S\_21,$
 $DL\_C=-14,5+3,97*MDRZ\_23-2,49*MDRZ\_15+0,82*VR\_43\_2,$
 $DL\_F=-4,77+3,47*MDRZ\_23-0,86*VR\_45\_1;$

для дівчаток з дуже широким обличчям:

20 $SHZR\_4\_3=14,2-1,78*VR\_34\_2+2,45*S\_15+2,36*MDRZ\_23-1,42*S\_14,$
 $SHZR\_6\_3=38,7-3,22*VR\_34\_2+5,39*MDRZ\_42-2,76*S\_12+1,68*VR\_45\_2,$
 $DL\_C=-4,45+0,83*S\_32+0,68*S\_26-0,41*VR\_26\_2+0,31*VR\_44\_1,$
 $DL\_F=2,20+1,92*S\_32+0,32*VR\_32;$

для хлопчиків з широким обличчям:

25 $SHZR\_4\_3=36,0+4,88*MDRZ\_41-3,46*MDRZ\_26+1,33*VR\_43\_1-1,49*VR\_34\_2+1,16*VR\_46\_2,$
 $SHZR\_6\_3=36,8+3,22*VR\_14\_1-1,99*VR\_36\_4-1,08*VR\_15\_2-1,11*VR\_26\_1+1,46*MDRZ\_33,$
 $DL\_C=-2,89+1,26*S\_21+0,54*VR\_23\_2+0,69*VR\_36\_2-0,57*S\_25,$
 $DL\_F=-1,51+1,60*VR\_16\_4+1,83*MDRZ\_11-1,60*MDRZ\_32+0,77*S\_32;$

для дівчаток з широким обличчям:

30 $SHZR\_4\_2=2,87+3,31*VR\_16\_1+3,68*VR\_34\_1-2,71*VR\_24\_1+2,23*MDRZ\_22,$
 $DL\_F=-5,27+1,88*S\_24-1,64*VR\_16\_3+2,69*VR\_26\_2-1,20*VR\_13\_2+1,09*MDRZ\_46,$
 $DL\_C=-6,13+0,88*MDRZ\_44-1,66*VR\_16\_3+1,43*VR\_26\_2+1,08*MDRZ\_46;$

для хлопчиків з середнім обличчям:

35 $SHZR\_4\_3=55,3+1,77*VR\_11-2,25*MDRZ\_44-4,57*MDRZ\_15+1,56*VR\_13\_1,$
 $SHZR\_6\_3=69,7+5,93*VR\_44\_2-5,27*MDRZ\_43-1,47*VR\_33\_2+2,49*VR\_35\_2,$
 $DL\_C=-2,74+1,20*MDRZ\_34+1,34*VR\_35\_2-0,65*S\_26+0,91*MDRZ\_31,$
 $DL\_F=-0,54+1,93*VR\_45\_2+0,49*VR\_36\_4+1,14*MDRZ\_34;$

для дівчаток з середнім обличчям:

40 $SHZR\_4\_3=19,3+1,72*VR\_25\_1+0,87*MDRZ\_21,$
 $SHZR\_6\_3=16,8+1,69*MDRZ\_13+1,39*MDRZ\_14+1,30*MDRZ\_22,$
 $DL\_C=1,63+1,94*MDRZ\_31-1,02*VR\_25\_1+0,87*VR\_45\_1-0,70*VR\_46\_3,$
 $DL\_F=3,17+5,31*MDRZ\_32-1,94*MDRZ\_45-0,70*VR\_46\_4;$

де:

45 DL_C - іклова сагітальна відстань верхньої щелепи, відстань між різцевою точкою та точкою, утвореною перехрестям лінії, що проходить через верхівки ікл та центральною сагітальною лінією верхньої щелепи (мм);

DL_F - премолярна сагітальна відстань верхньої щелепи, відстань між різцевою точкою та точкою, утвореною перехрестям лінії, що проходить через премолярні точки Пона та центральною сагітальною лінією верхньої щелепи (мм):

50 $MDRZ\_11$ - мезіодистальний розмір 11-го зуба;

$MDRZ\_13$ - мезіодистальний розмір 13-го зуба;

$MDRZ\_14$ - мезіодистальний розмір 14-го зуба;

$MDRZ\_15$ - мезіодистальний розмір 15-го зуба;

$MDRZ\_21$ - мезіодистальний розмір 21-го зуба;

55 $MDRZ\_22$ - мезіодистальний розмір 21-го зуба;

$MDRZ\_23$ - мезіодистальний розмір 23-го зуба;

$MDRZ\_26$ - мезіодистальний розмір 26-го зуба ;

$MDRZ\_31$ - мезіодистальний розмір 31-го зуба;

$MDRZ\_32$ - мезіодистальний розмір 32-го зуба;

- MDRZ_33 - мезіодистальний розмір 33-го зуба;
 MDRZ_34 - мезіодистальний розмір 34-го зуба;
 MDRZ_41 - мезіодистальний розмір 41-го зуба;
 MDRZ_42 - мезіодистальний розмір 42-го зуба;
 5 MDRZ_43 - мезіодистальний розмір 43-го зуба;
 MDRZ_44 - мезіодистальний розмір 44-го зуба;
 MDRZ_45 - мезіодистальний розмір 45-го зуба;
 MDRZ_46 - мезіодистальний розмір 46-го зуба;
 S_12 - губно-піднебінний розмір 12-го зуба;
 10 S_14 - губно-піднебінний розмір 14-го зуба;
 S_15 - губно-піднебінний розмір 15-го зуба;
 S_21 - губно-піднебінний розмір 21 -го зуба;
 S_24 - губно-піднебінний розмір 24-го зуба;
 S_25 - губно-піднебінний розмір 25-го зуба;
 15 S_26 - губно-піднебінний розмір 26-го зуба;
 S_32 - губно-піднебінний розмір 32-го зуба;
 SHZR_3_2 - відстань між верхівками 13-го та 23-го зубів;
 SHZR_4_2 - відстань між верхівками 14-го та 24-го зубів;
 SHZR_4_3 - відстань між фісурами 14-го та 24-го зубів (відстань між премолярними точками за
 20 Поном);
 SHZR_6_3 - відстань між фісурами 16-го та 26-го зубів (відстань між молярними точками за
 Поном);
 VR_11 - вертикальний розмір 11-го зуба;
 VR_13_1 - вертикальний розмір губної поверхні 13-го зуба;
 25 VR_13_2 - вертикальний розмір піднебінної поверхні 13-го зуба;
 VR_14_1 - вертикальний розмір щічного вістря 14-го зуба;
 VR_15_2 - вертикальний розмір піднебінного вістря 15-го зуба;
 VR_16_1 - вертикальний розмір дальнього щічного вістря 16-го зуба;
 VR_16_3 - вертикальний розмір ближньопіднебінного вістря 16-го зуба;
 30 VR_16_4 - вертикальний розмір дальньопіднебінного вістря 16-го зуба;
 VR_23_2 - вертикальний розмір піднебінної поверхні 23-го зуба;
 VR_24_1 - вертикальний розмір щічного вістря 24-го зуба;
 VR_25_1 - вертикальний розмір щічного вістря 25-го зуба;
 VR_26_1 - вертикальний розмір дальнього щічного вістря 26-го зуба;
 35 VR_26_2 - вертикальний розмір ближньощічного вістря 26-го зуба;
 VR_32 - вертикальний розмір 32-го зуба;
 VR_33_2 - вертикальний розмір язикової поверхні 33-го зуба;
 VR_34_1 - вертикальний розмір щічного вістря 34-го зуба;
 VR_34_2 - вертикальний розмір язикового вістря 34-го зуба;
 40 VR_35_2 - вертикальний розмір язикового вістря 35-го зуба;
 VR_36_2 - вертикальний розмір ближньощічного вістря 36-го зуба;
 VR_36_4 - вертикальний розмір дальнього язикового вістря 36-го зуба;
 VR_43_1 - вертикальний розмір губної поверхні 43-го зуба;
 VR_43_2 - вертикальний розмір язикової поверхні 43-го зуба;
 45 VR_44_1 - вертикальний розмір щічного вістря 44-го зуба;
 VR_44_2 - вертикальний розмір язикового вістря 44-го зуба;
 VR_45_1 - вертикальний розмір щічного вістря 45-го зуба;
 VR_45_2 - вертикальний розмір язикового вістря 45-го зуба;
 VR_46_2 - вертикальний розмір ближньощічного вістря 46-го зуба;
 50 VR_46_3 - вертикальний розмір ближньоязикового вістря 46-го зуба;
 VR_46_4 - вертикальний розмір дальнього язикового вістря 46-го зуба.

Комп'ютерна верстка Г. Паяльніков

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601